

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **A. R.**, zast. Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 6. 2020, č. j. 19 Az 18/2020 – 35, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podanou kasační stížností napadl shora označený rozsudek Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 3. 2020 č. j. OAM-23/LE-BA02-P15-2020. Tímto rozhodnutím byla žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany posouzena dle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v relevantním znění (dále jen „zákon o azylu“), jako nepřipustná a řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo dle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaveno.

[2] Stěžovatel současně s kasační stížností požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[3] V návrhu stěžovatel připomíná, že pokud by kasační stížnosti nebyl přiznán odkladný účinek, byla by provedena realizace správního vyhoštění stěžovatele; tím by pozbyl právo setrvat na území České republiky a hájit svá práva v současném řízení před Nejvyšším správním soudem. Stěžovatel dále uvádí hrozící reálné nebezpečí při návratu do země původu, a to zavraždění. Přiznání odkladného účinku by se nedotklo práv třetích osob a nebylo by v rozporu s důležitým veřejným zájmem. K tomu stěžovatel odkazuje na usnesení NSS ze dne 8. 6. 2016, č. j. 2 Azs 131/2016 - 24; zdůrazňuje, že v obdobných případech Nejvyšší správní soud rozhodl o tom, že se přiznává odkladný účinek (např. usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 4/2017 - 23, ze dne 1. 2. 2017), přičemž v případě stěžovatele krajský soud žalobě přiznal odkladný účinek, tudíž postačí přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, aby tak byl prodloužen stěžovatelův status žadatele o mezinárodní ochranu.

[4] K návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti žalovaný uvedl, že se v daném případě jedná již o třetí žádost, ve které stěžovatel neuvedl žádné nové skutečnosti; žalovaný proto s přiznáním odkladného účinku této kasační stížnosti nesouhlasí. Žalovaný dále konstatuje, že napadené rozhodnutí nemůže přivodit nenahraditelnou újmu stěžovateli, neboť toto rozhodnutí ve svém důsledku přímo nevede k ukončení pobytu a k nemožnosti stěžovatele vyčkat posouzení kasační stížnosti. Proto není ani omezeno právo stěžovatele na spravedlivý proces, neboť stěžovatel je zastoupen advokátem a může mu předávat pokyny k zastupování i na dálku. Žalovaný připomíná, že předmětem soudního přezkumu je pouze rozhodnutí o zastavení řízení o žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky, nikoli rozhodnutí o správním vyhoštění; institut mezinárodní ochrany je pak zcela výjimečným institutem a nelze jím nahrazovat jiné formy pobytu.

[5] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Nejvyšší správní soud úvodem předesílá, že institut odkladného účinku má zcela mimořádnou povahu. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u něhož by bylo možno odkladný účinek bez dalšího očekávat. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákoným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[6] Možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[7] Je třeba upozornit, že řízení o návrhu na přiznání odkladného účinku je, stejně jako samotné řízení o kasační stížnosti, ovládáno přísnou dispoziční zásadou. To znamená, že soud je při posuzování důvodnosti návrhu oprávněn vycházet pouze z důvodů, které účastník uvede ve svém návrhu. Není úkolem ani oprávněním soudu za účastníka dohledávat či domýšlet konkrétní okolnosti a důvody, které by měly svědčit jeho požadavku vznesenému v návrhu na přiznání odkladného účinku.

[8] Z výše uvedeného plyne, že návrh na přiznání odkladného účinku musí být dostatečně individualizován a podložen konkrétními důkazy, protože navrhovatel nese jak břemeno tvrzení, tak břemeno důkazní. K tomu, aby Nejvyšší správní soud mohl kasační stížnosti odkladný účinek přiznat, proto musí stěžovatel v první řadě dostatečně podrobně a určitě tvrdit, že mu hrozí újma nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, v čem konkrétně tato újma spočívá a jaký je její rozsah. Stěžovatel v odůvodnění svého návrhu tedy musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí a z jakých konkrétních okolností ji

pokračování

vyvozuje. Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická či bagatelní.

[9] Stěžovatel ve svém návrhu uvedl, že nucené vycestování by pro něj znamenalo újmu, spočívající ve znemožnění efektivní účasti na probíhajícím soudním řízení a hrozící nebezpečí v zemi původu. Stěžovatel svá tvrzení ovšem nepodložil konkrétními důkazy, ze kterých by byla zřejmá jemu hrozící újma, ani jejich provedení soudu nenavrhl. Žádné takové skutečnosti Nejvyššímu správnímu soudu nevyplynuly ani *ex officio* z povahy projednávané věci. Nejvyšší správní soud nemůže odhlédnout ani od podoby návrhu obsahujícího toliko obecná a blíže nekonkretizovaná tvrzení o možném zásahu do práva na spravedlivý proces a do fyzické integrity cizince v zemi původu, aniž by byly vztaženy na konkrétní případ stěžovatele.

[10] Pokud jde o odkaz stěžovatele na možný zásah do jeho práva na spravedlivý proces, postačí uvést, že k této otázce se vyjádřil rozšířený senát tohoto soudu v usnesení ze dne 16. 6. 2020 č. j. 8 Azs 339/2019 - 38, tak, že „[o]becně vyjádřený zájem cizozemského stěžovatele na osobní účasti v řízení o kasační stížnosti či jeho právo být v kontaktu s advokátem a s tím související ochrana spravedlivého procesu nemohou být samy o sobě bez dalších individuálních okolností důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.“ Vzhledem k tomu, že se stěžovatel ve své argumentaci omezil pouze na konstatování o možném narušení jeho práva na spravedlivý proces, bude-li nucen opustit území České republiky, aniž by poukázal na případné specifické okolnosti jeho věci, plně se na danou věc uplatní shora uvedený názor rozšířeného senátu. Stěžovateli nic nebrání, aby se spojil se svým advokátem prostřednictvím celé řady prostředků umožňujících efektivní komunikaci na dálku, a zajistil tak, že jeho zástupce bude náležitě informován o všech podstatných skutečnostech a jeho vůli. Takový postup je v době rozvinutých informačních technologií zcela běžný.

[11] Co se týká stěžovatelova tvrzení, že mu po návratu do Uzbekistánu hrozí zabití, hodnotí jej Nejvyšší správní soud opětovně jako obecné, ničím nepodložené konstatování, které nevede soud k závěru, že v tomto konkrétním případě se výjimečně neuplatní obecné pravidlo, že kasační stížnost v tomto typu řízení nemá mít odkladný účinek. Na tom nic nemění ani skutečnost, že krajský soud žalobě odkladný účinek přiznal. K tomu Nejvyšší správní soud odkazuje na výše citované usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2020, v němž zdejší soud vyslovil: „Zákonodárce záměrně koncipoval odkladný účinek jako normu, při jejíž aplikaci musí soud vždy zvážit všechny individuální okolnosti sporné věci. Nelze proto soudní cestou výklad takového ustanovení „automatizovat“ a vytvořit speciální obecnou skupinu „privilegovaných“ případů, kde se bude odkladný účinek přiznávat bez dalšího.“ Právě uvedené platí tím spíše, pokud zákonodárce v určitých typech věcí odkladný účinek ze zákona cizincům přiznal, v jiných typech věcí naopak nepřiznal. Nelze soudním výkladem nastavit podmínky přiznání odkladného účinku tak, že je v podstatě splní každý cizinec, kterému hrozí povinnost opustit území státu (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 1. 2016, č. j. 2 Azs 271/2015 - 32, bod 7). Předmětem podané kasační stížnosti navíc není rozhodnutí o správním vyhoštění, ale rozhodnutí o zastavení řízení o žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany.

[12] Nejvyšší správní soud s ohledem na uvedené v případě stěžovatele neshledal naplnění zákonných podmínek pro přiznání odkladného účinku, proto podle § 107 ve

spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl.

[13] Nejvyšší správní soud dodává, že usnesení o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím dočasné povahy, proto z něj nelze dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude meritorně rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 – 76).

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. září 2020

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu